

Premišljaj ta rečen
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odpri srce, odpri roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se sveti!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je stebel države.“
„Vera v Boga in narodna sloga!“

NEODVISNA

Letnik 88
Štev. 7

Uredništvo in upravnništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Letna predplačnina znaša Din 28⁰⁰. Ček. račun 16.089

PTUJ, 20. februarja 1932

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1st in — 50.
Večkratne objave po dogovoru.

„Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze!“

(Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla?)

Med vsemi klicarji istinske, one ve-
like, svet odrešujoče ljubezni je brez
dvoma naš onemeli, a v naših srcih več-
no živi goriški slavček Simon Grego čič,
ki je, videč veliko socialno bedo v svetu
— pozval človeška srca z gornjim poziv-
vom, ki je med našimi gesli najprimer-
nejše za sedanje težke čase. — Čudovito
skladnost s tem pozivom sem našel ne-
davno v pastirskem listu tržaškega ško-
fa, ki se bavi z istim predmetom, po-
vdarjajoč, da je pomanjkanje usmilje-
nja v rok krize. — Dragoceno spozna-
nje,

Dobrine

matere zemlje so namenjene za uži-
vanje vseh, ki se trudijo s pridelovan-
jem istih in ne za nakopičenje v skla-
diščih in za — uničevanje. Vzrokov go-
spodarske krize, o katerih govorimo iz-
črpno na drugem mestu, je več, a naj-
glavnejši je v načinu zavoženega go-
spodarstva, v gospodarski krivici, ka-
kteru je treba odpraviti. —

Veliki znaki „krize“ so brezposel-
nost in beda ne-le najnižjih, ampak
tudi srednjih slojev, stiska obrtniške-
ga stanu, previsoke najemnine,
brezsrčno izterjavanje obresti za go-
spodarske dolgove, rubeži i.t.d. —

Mesta, katerih uprave so v rokah
mož, ki so prežeti s čustvi prave soci-
jalne pravičnosti in resnične ljubezni
ko bližnjega so uvedla s pomočjo do-
brodelnih društev podporne akcije. —
Svetel vzgled je Maribor in tudi Celje
ne zaostaja. V Ptujju beležimo Odbor
za prehrano pasivnih krajev v ptuj-
skem srezu, v katerem so možje odlič-
nega zvanja in ugledni funkcionarji
pod predsedstvom sreskega podnačel-
nika g. Dr. Zvonko Bratina. A-
nalogno našemu pozivu v štev. 6. od
12. decembra l.l., ko smo v 2. članku
obširno opozorili našo javnost na pa-
sivnost Haloz — in to na plemenito po-
budo srezkega poglavarstva samega, —
je isto ustvarilo goreimenovani odbor,
ki je izvedel veliko akcijo, o katere iz-
redno pohvaljenem uspehu bomo po
sklepu iste izčrpno poročali. — Na

žalost pa moramo ugotoviti, da me-
sto Ptuj kot tako ne pozna dobro-
delne akcije za svoje brezposel-
ne domačine, katerih je nad 180, nev-
števisi precejšnjega števila ostalih siro-
makov v mestu. Informirali smo se,
da je med temi reveži 34 družinskih
očetov, dočim o nezaposlenih pokle-
nih ženskah niti ne govorimo. Ker po-
znamo širokogrudnost g. mestnega na-
čelnika, ki je sam v odboru za pomoč
pasivnih krajev v ptujskem srezu, u-
pamo, da bo našel v okviru razpolož-
ljivih sredstev načina, da se izvede pri-
merna dobrodelna akcija v pomoč šte-
vilnih brezposelnih domačinov. Izven
vsake diskusije je dejstvo, da imajo
žalibog pri raznih javnih službah in
službicaht tujci prednost pred domačini.
Prosimo od pomoči v smislu pesnikove-
ga poziva v naslovu članka. —

Da bi se pa vsi temeljito poglobili
v pesnikove besede, polagamo na sr-
ce vsakemu čitatelju sledeče sešence:

1. Usmiljenost je dika vsakega
kristjana oz. človeka z etično vzgojo.
2. Navajajte otroke k dobrodelno-
sti s sredstvi nazornega nauka o us-
miljenju do sočloveka, siromaka in do
živali. Sedaj, ko gladujejo drobne pti-
čice, naj deca skrbijo za najnežnejše
prijateljčke naše. Če sem kedaj „po-
zabil“ v mladostni neugnanosti na
ptičjo gajbico, nisem dobil južine in
prav je bilo ter mi ostalo v srce zapisa-
no do sivih las!
3. Perziji imajo lep rek: „Revežev
trebuh je korito božje; kdor ga napol-
ni, je prijatelj božji!“
4. Delazmožnemu prosjaku dajte
delo in tople hrane. Denarne podpore
zapeljujejo k pijančevanju.
5. Treba pa je biti previden pri pre-
sopi potrebnosti prosjaka; kajti so med
njimi tudi lopovi, lenuhi, delamrzneži
in drugi nepridipravi.
6. „Lačne nasititi, žejne napojiti,
nage oblačiti revežem pomagati...“
so evangeljski sveti Onega, ki se je
sam kot revež rodil! —

Ko premislite teh 6 resnic, ne po-
zabite na spoznanje Simona Gregor-
čiča, ki je tudi napisal:

„Na svetu vsi bi srečni bili,
ko kruh delil bi z bratom brat
s prav srčnimi čutili.“

— Julij D. —

Kveder Dragotin:

Nekaj misli o krizi v kmetijstvu.

(Konec.)

V še večji meri so pa slabih razmen
kmetijskega gospodarstva kri. i tisti kro-
gi prekupcev in trgovcev, ki brez obzira
na možnost nabave pridelkov v lastni
državi, brez obzira na možnost pride-
lovanja vseh potrebnih pridelkov in su-
rovin, poljubno in povsem svojevolsko
uvažajo neverjetne množine take robe
iz inozemstva, ki bi jo kakor sledi iz
že navedenih podatkov, brez težave pri-
delali doma. Na tak način se popol-
noma po nepotrebnem razmetavajo na-
ši finančni kapitali v inozemstvo.

Mnogo so pa krivi tudi potrošči
sami, posebno iz industrijskih krogov.
Brez vsakega preudarka, često tudi na-
ravnost namenoma kupujejo inozemsko
blago, ki ga jim vsiljujejo brezvestni
prekupci in agentje in često je to tuje
in ponajvečkrat slabo blago dražje ne-
go domač dober pridelek.

Iz teh dejstev spoznamo vsaj pri-
lično, kje tiči eden izmed glavnih vzro-
kov, da je zabredlo naše kmetijsko go-
spodarstvo v tak težek položaj, in kje
je sploh mogoče začeti lečiti naše kme-
tijstvo iz nevzdržnega stanja.

Vsesplošna gospodarstvena kriza je
prisilila vlade vseh držav, da razmo-
trivajo vprašanje, kako bi bilo mogo-
če na najhitrejši način preurediti in
zracionalizirati vse narodno gospo-
darstvo v državi na osnovi dobro
premišljenih načrtov in to tako, da
bi se s tem pomoglo v prvi vrsti kme-
tovalcem in delavcem. Zato je postala
zahteva:

„Gospodarstvo po strogem načrtu
za določeno dobo let domačim razme-
ram in potrebam primerno splošno
priznana geslo, od čegar vresničenja
si ometajo vsi uvidevni gospodarstveni
vodilni krogi, vsaj za svojo državo, še
največ uspeha v boju zoper krizo. Tu-
di v naši državi nameravajo merodaj-
ni krogi pri vladi in v parlamentu
proizvesti slično delo strogo po na-
črtu. Ako bi pri nas pred vsem skuša-
li, kolikor je pač v začetku mogoče,
zracionalizirati kmetijsko proizvodjo
konsumnim potrebam v lastni državi
odgovarjajoče, kakor za potrebe iz-
voza, potem bi bilo s tem za omiljen-
je najhujšega siromaštva že prav mno-
go storjenega.“

Podlaga vsemu delu v tem prav-
cu mora biti točna statistika uspehov
in neuspehov dosedanjega breznačrt-
nega kmetijskega gospodarjenja, ka-
kor tudi točna statistika o prodaji, o
izvozu, uvozu in konzumu kmetijskih
pridelkov zadnjih 5 let. Konzum in
izvoz nam točno povesta potrebo za
prihodnja leta, odnosno vsaj potre-
bo za 1. prihodnje leto.

Pri vsem tem bo jako verjetno,

da se bo izkazala že omenjena po-
treba po posebnih skupščinah ali zbo-
rovanjih kmetovalcev-producentov, in-
dustrijcev-konzumentov, dalje izvoznik-
ov in izvoznikov ter drugih neo-
predeljenih konzumentov. Na njih bo
zastopnikom vseh navedenih činite-
ljev mogoče dogovoriti in sporazume-
ti se glede izdelovanja načrtov, v
glavnem pa o vseh potrebnih akci-
jah ali delih za proizvodbo dobrih
načrtov. Morda bodo poleg že ob-
stojećih gospodarskih organizacij po-
trebne še druga gospodarska udru-
ženja, katera bo treba ustanoviti.

Zivimo v taki zgodovinski dobi člo-
veštva, ki je pestra in bogata na-
glih sprememb, v dobi, v kateri se
razvoj dogodkov hitreje vrši nego
kdarkoli poprej.

Do pred svetovno vojno se ni-
kjer v nobeni državi ni kazala tako
silna potreba zracionalizirati tudi go-
spodarsko stran — socijalnega življenja
kakor dandanes. Pred vojno se je dr-
žavna organizacija povsod omejeva-
la le na organizacijo pravnega reda,
varnosti in državne uprave. Potek na-
rodno-gospodarskega procesa, to je
proizvodnja, promet in potrošnja
pridelkov in izdelkov, vse to je dr-
žava prepuščala zasebnikom in zaseb-
nim organizacijam. Sedaj je pa na-
stala potreba, da država direktno re-
gulativno posega v potek narodno-go-
spodarskega procesa.

V prastarih časih, v dobi očajev,
je bilo treba tedanjim prosvitljenim
voditeljem narodov le urediti in zo-
rganizirati religiozno življenje naroda,
in na tej osnovi je že vladal tudi iz-
vesten red med ljudmi v pravnem in
gospodarskem oziru.

Od rimske dobe dalje je člove-
štvo zrganiziralo in zracionaliziralo le
verski organizaciji še pravno stran so-
cijalnega življenja do dobe kratko
pred svetovno vojno in doseglo je
s tem tudi izvesten red v gospodar-
skem življenju.

Danes pa živimo že v začetku ti-
stega zgodovinskega razvoja človeštva,
da se mora zorganizarati in zraciona-
lizirati tudi celokupno narodno go-
spodarstvo živlenskimi potrebami šir-
ših plasti kmetijskega in delavskega na-
roda primerno.

Vsi ukrepi sedanjega parlamenta
kažejo, da se vodilni krogi v naši
državi vsega navedenega popolnoma
zavedajo.

Najprej bo seveda potreba čistiti
pot vsem potrebnim reformam, to je,
treba bo odpraviti in preprečiti naj-

Sem poravnal naročnino?